

12. Odpoveď ministra investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky Richarda Rašiho na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Jána Hargaša podanú 25. septembra 2024 vo veci právnych služieb s firmou Advocatur Gémeš, Filipová & Partner AG

RICHARD RAŠI

minister

**Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja
a informatizácie Slovenskej republiky**

**KANCELÁRIA NR SR
PODATEĽŇA**

Došlo:

23 -10- 2024

Číslo zápisu:

23042

Číslo spisu:

KNR-0305-0677/2024-36

Listy:

1

Prílohy:

1/4

Vybavuje:

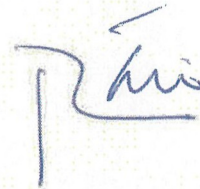
Bratislava 23. októbra 2024

Číslo: 007390/2024/OVPA-3

Vážený pán Hargaš,

**v nadväznosti na Váš list č. KNR-0305-0677/2024-25 zo dňa 25. septembra 2024 si Vám v prílohe
tohto listu dovoľujem zaslať odpoveď na Vašu interpeláciu.**

S úctou

**Príloha: odpoveď ministra investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie na interpeláciu poslanca
Národnej rady Slovenskej republiky**

Vážený pán

Ján Hargaš

poslanec Národnej rady Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky

Bratislava

Na vedomie:

Peter Žiga

podpredsa Národnej rady Slovenskej republiky poverený výkonom právomocí predsedu

Národnej rady Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky

Bratislava

Príloha:

1. Prečo nebola zákazka na právne služby uvedená v pláne verejných obstarávaní MIRRI SR na rok 2024, ktorý je zverejnený na webovom sídle MIRRI?

Plán verejného obstarávania jednotlivých inštitúcií nie je záväzný dokument. Tak ako napríklad aj Plán práce vlády SR a Plán legislatívnych úloh vlády SR sa menia v čase a v priebehu príslušného roka.

V čase vyhodnotenia potreby zazmluvnenia externej advokátskej kancelárie (február 2024) MIRRI SR viedlo 44 súdnych konaní a vykonávalo úkony v 6 exekučných alebo konkurzných konaniach a v 64 trestných konaniach (v rôznom štádiu – pred OČTK/pred súdom). Zároveň sa dostalo do časovej tiesne a personálnej poddimenzovanosti príslušného organizačného útvaru ministerstva (Sekcia práva a legislatívy, právny odbor), kde bolo v čase vyhodnotenia potreby obstarania externých právnych služieb zaradených 10 zamestnancov, čo bol oproti novembru 2023 pokles o štyroch zamestnancov, pričom dvaja zamestnanci plánovali ukončiť štátnozamestnanecký pomer v priebehu mesiaca apríl 2024 a viacerí zamestnanci boli v tom čase svojou praxou juniori. Pri novonastupujúcich štátnych zamestnancoch je potrebné rátať s adaptačným procesom podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a prevzatím novej agendy.

Zároveň v danom čase hrozil MIRRI SR súdny spor so Slovenskou advokátskou komorou, ktorému sa nové vedenie snažilo vyhnúť zmierovacími rokovaniami, no neúspešne (predchádzajúce vedenia ministerstva sa ani neunúvali hľadať riešenie vzniknutej situácie. My sme absolvovali dve stretnutia, jedno na úrovni GTSÚ, jedno na úrovni GR SPL, no napriek tomu SAK podala žalobu, ktorá nám bola doručená práve v čase druhého stretnutia). V prípade Slovenskej advokátskej komory vzhľadom na konflikt záujmov externých advokátskych kancelárií, sme napriek vyššie uvedenej časovej tiesni a napriek absencii interného experta pre problematiku štátnej pomoci reagovali využitím interných kapacít.

Obsahom ďalšieho hroziaceho súdneho sporu, konkrétne s Mestskou časťou BA-Rusovce bola problematika oprávnenosti výdavkov pri rekonštrukcii a dostavbe objektu budovy jedálne ZŠ Rusovce financovanej na základe poskytnutých príspevkov z fondov EÚ.

Práve z dôvodu riešenia takýchto špecifických prípadov z oblastí súvisiacich s implementáciou nástrojov podpory a s výkonom kompetencií MIRRI SR súvisiacich s čerpaním finančných prostriedkov z fondov alebo prostriedkov Európskej únie v gescii alebo v spolugescii MIRRI SR, pri ktorých je MIRRI SR zodpovedným subjektom za ochranu finančných záujmov EÚ a/alebo rozpočtovú disciplínu v zmysle

právnych predpisov SR bolo potrebné uzavrieť zmluvu so skúsenou externou advokátskou kanceláriou špecializujúcou sa na danú problematiku.

2. Aké dôvody viedli k tomu, že sa neuskutočnila verejná súťaž, ktorá by umožnila prihlásenie kvalitných právnych kancelárií?

V tomto smere je potrebné upriamiť pozornosť na fakt, že poskytovanie predmetných právnych služieb je vyňaté z pravidiel zákona o verejnom obstarávaní a to ustanovením § 1 ods. 2 písm. n). Z uvedeného dôvodu MIRRI nemuselo postupovať spôsobom, na ktorý pán Hargaš vo svojich vyjadreniach poukazuje, teda uskutočniť verejnú súťaž. MIRRI ako orgán verejnej správy môže konať len v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Zároveň sa však na MIRRI ako na orgán verejnej správy vzťahujú Pravidlá, ktorými sa pre štátne orgány upravujú transparentné zásady využívania právnych služieb advokátov zo strany štátu vrátane ich výberu a odmeňovania („Pravidlá“), ktoré schválila Slovenská republika nad rámec práva EÚ ešte v apríli 2019 uznesením vlády SR č. 181/2019.

Tieto Pravidlá umožňujú orgánom štátnej správy pri obstarávaní externých právnych služieb využiť výnimku podľa § 1 ods. 2 písm. n) zákona o verejnom obstarávaní po vypracovaní Testu nevyhnutnosti, v ktorom bude riadne odôvodnená časová tieseň a nedostatočné interné kapacity príslušného organizačného útvaru. MIRRI obe tieto podmienky na použitie výnimky vo februári 2024 spĺňalo (viď odpoveď na otázku č.1).

Vzhľadom na skutočnosť, že spor so Slovenskou advokátskou komorou kvôli konfliktu záujmov externých advokátskych kancelárií, napriek časovej tiesni a napriek absencii interného experta pre problematiku štátnej pomoci, MIRRI zastrešilo využitím interných kapacít, a tak pominula jedna z podmienok Pravidiel využitia výnimky podľa § 1 ods. 2 písm. n) zákona o verejnom obstarávaní. Z tohto dôvodu pristúpilo MIRRI v súlade s Pravidlami k osloveniu piatich advokátskych kancelárií, z ktorých tri doručili ponuky a z nich bola vybraná najvýhodnejšia, najnižšia ponuka advokátskej kancelárie BOOM & SMART Slovakia, organizačnej zložky advokátskej kancelárie Advocatur Gémeš Filipová & Partner AG.

Vychádzajúc z vyjadrení pána poslanca Hargaša, použijúc pritom jeho logiku, by vlastne MIRRI pri obstaraní právnych služieb malo uskutočniť verejné obstarávanie, hoci to vylučuje zákon a malo by v rozpore s Pravidlami, ponuku s najnižšou cenou vylúčiť z dôvodu, že advokátska kancelária poskytovala svojmu inému klientovi právne služby, hoci vo vzťahu k MIRRI nie je v žiadnom konflikte záujmov.

Dovolím si poznamenať, že rovnaký spôsob obstarania externých advokátskych služieb využilo MIRRI i za pána ministra Balíka, v čase úradníckej vlády.

Zároveň si dovoľím poukázať na skutočnosť, že v čase pôsobenia pána poslanca Hargaša ako poradcu a neskôr štátneho tajomníka pani ministerky Remišovej boli obdobné zákazky na externé právne služby zadávané bez akejkoľvek súťaže a bez akéhokoľvek oslovenia ďalších advokátskych kancelárií napriamo napr. advokátskej kancelárii Polaček & Partners.

3. Ako boli vybrané subjekty, ktoré MIRRI e-mailom oslovilo dňa 22.04.2024 v procese obstarávania tejto zákazky? Aké konkrétne parametre boli zvolené na výber subjektov, ktoré sa MIRRI rozhodlo osloviť?

Výber advokátskych kancelárií, ktoré sme oslovili, prebehol plne v súlade s článkom 4 ods. Pravidiel. Bol vypracovaný Test nevyhnutnosti, ktorý je aj zverejnený na webe ministerstva a bol uskutočnený prieskum trhu, ktorý spočíva v procese zberu, zhromažďovania, analýzy a vyhodnotenia informácií. Podmienkou bolo, aby sa jednalo o subjekty zapísané v príslušných zoznamoch vedených Slovenskou advokátskou komorou s platnou advokátskou licenciou, ďalšou podmienkou bolo aby neboli v konflikte záujmov s ministerstvom pričom žiadne iné zákonné kritériá neexistujú, nakoľko tie by mohli pôsobiť diskriminačne, byť vyhodnotené ako porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a narušiť alebo obmedziť hospodársku súťaž pri výbere advokáta (čl. 2 ods. 3 Pravidiel).

Uvedená advokátska kancelária BOOM & SMART Slovakia spĺňa všetky zákonné podmienky na poskytovanie právnych služieb, ktoré sú predmetom uzatvorenej zmluvy a je riadne zapísaná v zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou. V centrálnom registri zmlúv sa nachádzajú zmluvy na poskytovanie právnych služieb aj s inými advokátskymi kancelárkami pôsobiacimi v Slovenskej republike ako organizačné zložky zahraničných združení a nejedná sa o nič neštandardné.

Opätovne si dovoľím poznamenať, že rovnaký spôsob obstarania externých advokátskych služieb využilo MIRRI i za pána ministra Balíka, v čase úradníckej vlády.

4. Prečo ministerstvo súhlasilo s nevýhodnými podmienkami pre štát v tejto zmluve?

Zmluva neobsahuje nevýhodné podmienky pre štát, práve naopak. Klauzula, na ktorú sa pán poslanec pýta, uvedená v bode 3.6 Zmluvy, jednak zabezpečuje ochranu autorských práv advokáta, čo je plne v súlade so zákonnou ochranou duševného vlastníctva a zároveň má za úlohu chrániť aj samotné MIRRI a prostriedky štátneho rozpočtu. Podmienka súhlasu advokáta podľa bodu 3.6 sa totiž netýka akýchkoľvek výstupov zo strany advokáta, ale len jeho právnych analýz a stanovísk, nakoľko práve tieto veľmi často obsahujú aj vysoko citlivé a dôverné informácie, ktoré by v prípade ich

sprístupnenia akejkolvek tretej osobe (napríklad v prípade súdneho konania protistrane, v prípade trestného konania obvinenému a pod.) mohli byť ľahko zneužívané a poškodiť tak záujmy ministerstva. Každý advokát je pri výkone advokácie navyše povinný chrániť a presadzovať práva a záujmy svojho klienta a teda advokát vie odborne vyhodnotiť, ktoré z poskytnutých informácií by v prípade ich zverejnenia mohli ministerstvo poškodiť. Upriamujeme však pozornosť na podstatnú skutočnosť uvedenú v klauzule podľa bodu 3.6, v zmysle ktorej súhlas advokáta so sprístupnením nie potrebný v prípade poskytnutia výstupov orgánom auditu alebo osobe, ktorá je spriaznená s ministerstvom (personálne alebo majetkovo), alebo poskytnutia iným oprávneným osobám na základe osobitných predpisov ustanovujúcich ministerstvu povinnosť predložiť predmetnú dokumentáciu (najmä orgány činné v trestnom konaní a súdy).

So zmluvnou klauzulou podľa bodu 3.6 koreluje aj ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d) infozákona, ktoré obmedzuje sprístupňovanie informácií „týkajúcich sa rozhodovacej činnosti súdu vrátane medzinárodných súdnych orgánov alebo orgánu činného v trestnom konaní okrem informácie, ktorá sa sprístupňuje podľa osobitného predpisu,24) rozhodnutia policajta v prípravnom konaní podľa druhej časti druhej hlavy piateho dielu Trestného poriadku a informácie o vznesení obvinenia vrátane opisu skutku, ak ich sprístupnenie nezakazuje zákon alebo ak ich sprístupnenie neohrozuje práva a právom chránené záujmy.“

Pokiaľ ide o otázku týkajúcu sa nároku advokáta na časť súdom priznanej náhrady trov konania uvádzam, že bod 5.6 Zmluvy v tomto smere kopíruje článok 6 ods. 5 Pravidiel „Advokátovi, ktorý úspešne ukončí súdny spor, môže patriť odmena až do výšky vymoženej náhrady trov právneho zastúpenia priznanej v súdnom konaní, ktorá prevyšuje súhrnnú odmenu uhradenú advokátovi podľa zmluvy o poskytovaní právnych služieb; zvyšok vymoženej náhrady trov právneho zastúpenia priznanej v súdnom konaní je advokát povinný poukázať štátnemu orgánu najneskôr do siedmich dní od prijatia prostriedkov.“ Pre ministerstvo je podstatné, aby v prípade súdom priznanej náhrady trov konania malo pokryté svoje vlastné náklady vynaložené na právne zastupovanie v súdnom konaní, pričom prevyšujúca časť náhrady trov konania je vždy motivujúcim faktorom pre advokáta do viesť konanie do úspešného konca.

V súvislosti s otázkou týkajúcou sa náhrady hotových výdavkov ste si, pán poslanec, riadne neprečítali bod 5.8 Zmluvy, z ktorého je zrejmé, že advokát nemá nárok na náhradu cestovných nákladov v rámci územia Slovenskej republiky, telekomunikačných a poštovných výdavkov a stratu času v zmysle § 17 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Jedine hotové výdavky v podobe správnych, notárskych a iných poplatkov alebo výdavky za znalecké posudky logicky znáša ministerstvo. Samotná Vyhláška rovnako ako Zmluva navyše

výslovne rozlišuje medzi pojmom „odmena advokáta“ a „hotový výdavok“, ktoré pán poslanec účelovo spájate. Odmena advokáta pritom s určitosťou nikdy nesmie prekročiť finančný limit podľa Zmluvy.